

Лист ученика и наставника Текстилно-технолошке и пољопривредне школе "Деспот Ђурађ"

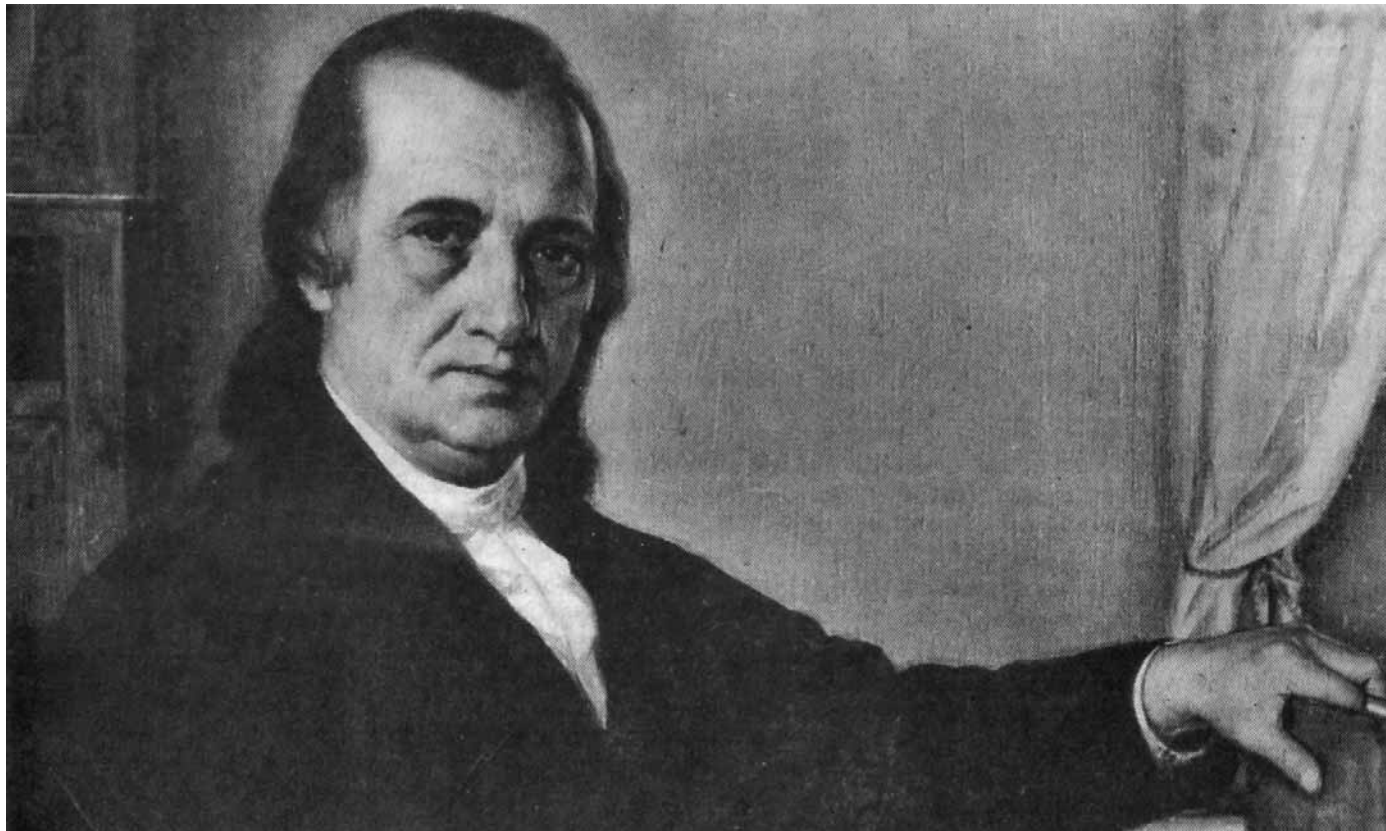

ЂАЧКО ПЕРО

Смедерево * Година VI * Децембар 2008. * Број 14

Он је љубио
свој род

Он је љубио свој род

"Учен и разуман човек свагда се учи и свагда зна да и даље мало зна".

Прошао је многе узорне земље, упознао многе људе и баш зато је био уверен да од Срба "изабраније нације неће бити", само кад наука и просвета дођу међу њих.

"Не гледајте на сопствену корист, но гледајте на опште дело. Сада ви радите за потомке, а не за вас; толико 'иљада душа гледају на вас хоћете ли ишта за потомке учинити'".

"Јеромонах Доситеј је човек учен и познат по својим списима међу аустријским Србима", објашњавао је Константин Родофиникин. "У Србију је дошао из љубави према својој браћи, да би им помогао својим знањем".

Решио је да по сваку цену, до краја, остане у Србији, на светом тлу, макар завршио под копитама претеће османске инвазије. Није залуд по свету путовао и горко се злопатио и дошао до Србије као свог највишег циља да би тек тако одступио.

Сарађивали су

Јелена Гарић 2/1
Тамара Губин 2/1
Јована Димитрова 2/1
Марина Илијашев 2/1
Александра Бајчић 4/2
Слободан Бајчић 4/2
Мина Спасов 3/1
Невена Миленковић 3/1
Катарина Бачић 3/1

Обликовање

Владан Живојиновић

Организатори

Љиљана Лазић, професор
Оливера Ђерић, професор

“Просветом ка слободи”

Овим се речима Доситеј Обрадовић, 1808. године обратио првим ученицима Велике школе. Тај датум, 13. септембар означао је настанак високог школства у Србији.

Доситеј је рођен 1739. године у Чакову, као Димитрије Обрадовић. Остао је без родитеља и школовали су га рођаци. Млади Димитрије био је марљив ђак и ревносни читалац црквене литературе. Дечак је толико био занет мислима о аскетском животу да је напустио занат и побегао у манастир Хопово, закалуђерио се и добио монашко име Доситеј.

Радозналост духа, жедање науке и знања, Доситеј се отиснуо у свет 1761. године, а његова путовања су трајала 40 година. Учио је целог живота, упознавао се са новим политичким, социјалним, филозофским и педагошким идејама. У Халеу, у Немачкој скида калуђерску одећу и облачи световну, а на универзитету слуша филозофију и естетику.

Ту прихвата просветитељску крилатицу “просветом ка слободи” и опредељује се да своја знања практично примени у просвећивању народа.

У устаничку Србију, у Београд дошао је у позним годинама слабог здравља. Дошао је да поради на просвети. Отворио је Велику школу, а касније и богословију. Био је министар просвете, дипломата, члан Правитељствујућег совјета. Умро је 1811. године, када је увелико радио на оснивању штампарије у Београду.

Школовање на Великој школи трајало је три године, а први професор био је Иван Југовић, правник. Међу ученицима су били и Вук Стефановић Караџић, Лазар Арсенијевић-Баталака.

Иако је у тадашњој Србији било мало писмених људи, а од 12 чланова Правитељствујућег совје-

та, тек двојица су умела да се потпишу, државна власт је поклањала пажњу образовању. Приликом отварања Велике школе вожд Карађорђе је рекао: “Ми имамо довољно мишица за одбрану Србије, али немамо довољно људи вештих за управљање. Да ми знамо државу водити онако како знамо водити војску, другојачије би стајали. Учите се ви, дакле, да наставите наше срећно започето дело. У вама је сва наша надежда са те стране”.

Студенти су се обучавали за вођење државне администрације. Предмети филозофских студија били су као на краљевским академијама Аустроугарске, али у упрошћеном облику. Учили су се у првој, и делом у другој години. Историја, општи земљопис, рачуница, геометрија, заузимају поред филозофије највише простора у фонду часова. На листи павних предмета у другој години били су статистика Србије, статистика и географско-статистичка историја Мађарске, Русије, Енглеске, Француске, Пољске, Аустрије и Турске. На трећој години студенти су добијали међународно, државно и кривично право и “начин суђења криминалом”.

Настава је била разредна, односно један наставник је предавао све предмете. Уџбеника није било, па су ђаци учили из бележака. За све време рада кроз Велику школу прошло је 40-так ученика, међу којима су били и синови Карађорђа, Васе Чарапића и Јакова Ненадовића. Пропашћу Првог српског устанка, 1813. године угасила се и Велика школа. У школу се ишло шест дана у недељи, осим недељом и празницима.

Слово

које је својим ученицима
говорио
Доситеј Обрадовић
при отварању
Велике школе у Београду

Возљубљени ученици!

Бог преблаги и многомилостиви избавља земљу нашу и љубимо отечество од сужањства турскога, а ми ваља да се старамо да избавимо душу нашу од сужањства душевнога, тојест од незнања и од слепоте ума. Ово избављење је другојаче не може бити развје чрез прилежну и трудољубну науку. Ви видите, дражајши ученици, колико се родитељи и старији ваши старају не само за хранити вас и одевати, него јоште савише не жале трошка за науку вашу. Сadržжавају и радо плаћају учитеље ваше да вас сваким лепим и полезним наукама обучавају и на свако добро настављају, да будете с временом на позлу и на похвалу љубимому отечеству и целој нацији.

Благо вама ако будете учитељем покорни и послушни и ако возљубите мудрост и науку, зашто ово су дарови божији најмногоценији!

Благо и целој нацији савременој ако ви постаћете и будете богољубиви, правдољубиви и просвешћени. Од вас ће се сва нација наша просветити и на свако добро наставити, зашто ви ћете бити с временом народни поглавари, судије и управитељи и од вас ће зависити све општенародне благополучије, чест и слава. Ако ли ви будете (сачувај Боже!) зли, неправедни, грабителји и мучитељи, тешко народу и с вама заједно!

Зато, дражајши ученици, будите благонравни и послушни учитељем вашим, учите се, посвећујте се у наукама и добродјетелима и бићемо сви срећни и честити пред богом и пред људима, које да нам дарује благи бог. Амин!

Славни

У јануару 2008. године група од 24 ученика укључена је у ваннаставну активност Ученичко предузетништво. То су сада ученици II, III и IV разреда текстилне, прехранбене, хемијске и пољопривредне струке.

Формирана су 4 ученичка предузећа са пословним идејама:

1. SLAVNI - Производња и продаја пецива (кифла, плетеница, ђеврек)
2. STRONGGIRLS - Креирање и израда униформи
3. STRONG TEAM - Услуге фотокопирања и корицења
4. I/EAU PARFUME'E - Производња и продаја мирисне воде за пеглање

У првој половини године су реализоване следеће активности:

- креирање и избор пословне идеје
- истраживање тржишта
- развијање маркетинг плана
- организовано предузеће (име, лого, радна места)

се прославише!

- израђен бизнис план
- поднет захтев за регистрацију
- регистровано предузеће и одобрена финансијска средства од стране БИП-а у динарској вредности од 200 евра по предузећу

У другој половини године (од септембра 2008. године):

- уплаћена средства на рачун предузећа од стране БИП-а
- почела производња и продаја
- предузећа учествовала 28. новембра 2008. на 6. Сајму ученичког предузетништва у Београду у оквиру 7. Међународног сајма предузетништва бизнис база

У оквиру сајма предузећа су се такмичила у три категорије:

1. Најбољи бизнис план
2. Најбољи (најиновативни) производ или услуга
3. Најбољи лого, изглед штанда, укупан имиџ предузећа

Такмичило се 16 средњих школа = 73 предузећа = 400 младих предузетника.

Предузеће SLAVNI је освојило прву награду за најбољи лого, изглед штанда, укупан имиџ.

Добило је награду од 13.000 динара и сертификат.

Остала три предузећа су до-

била високе оцене за прву и другу категорију такмичења, била су медијски запажена, на прави начин су представили своју школу и град из којег долазе.

Њихов рад овим сајмом није завршен. Пре затварања предузећа потребно је измирити све трошкове и анализирати резултате пословања ова 4 предузећа.

Сви ученици у програму су добили сертификате.

У реализацији овог програма су узели учешћа у оквиру секција: Марица Кокерић, Ивка Станојевић, Љиља Тасић, Весна Мицић, Миодраг Величковић, Мирослав Ивановић, Анђа, и многи други наставници школе као и приватни предузетници: пекаре *Агора* и *Микели* и *Фото Дунав*. Да не заборавимо Виду, Каролину и Снежу, без чијих услуга и савета не бисмо могли.

Поново успешни на Републичком

стављале екипе од 3 члана. Ове године 21 пољопривредна школа учествовала је на такмичењу. Нашу школу представљали су Милан Савковић пољопривредни техничар и Ивана С. цвећар-вртлар. Милан је на теоријском делу био први, али са крушком није имао среће па је освојио седмо место. Међу цвећкама заблистала је Ивана С. из одељења 3/10 (цвећар-вртлар). Ивана је четврта. Кажу да је најтеже бити четврти, али Ивана се не жали. Свесна је да су о победнику одлучивале нијансе и да је међу најбољима у Србији.

Учесницима од срца честитамо и захваљујемо што су ведро, успешно и достојанствено представили нашу школу.

Републичко такмичење пољопривредних школа одржано је 14. и 15.11. 2008. год. у Средњој пољопривредно-ветеринарској школи у Свилајнцу. Организатори овог такмичења су: Министарство просвете републике Србије, Завод за унапређење образовања и васпитања и Заједница школа за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране. Такмичење је било организовано у појединачној конкуренцији по образованим профи-

лима трогодишњим и четворогодишњим. Такмичари су подељени у три групе по областима биљне производње. Такмичење за све профиле се састојало из теоријског познавања техника и технологија биљне производње и практичног рада. Такмичење из теоријског познавања технике технологије биљне производње обавља се решавањем тестова од 30 питања. Практични рад састајао се од израде радног задатка. Овога пута било је то резидба крушке. Школе су пред-

23. фестивал поезије Смедеревска песничка јесен

У Смедеревској Гимназији 5. новембра 2008. године у свечаној сали, ученици свих средњих школа могли су да присуствују гостовању врских песника из разних земаља. Свечана сала Гимназије била је препуна ученика који су желели да чују дела књижевника који су се представили. Песници који су имали част и привилегију да се представе ученицима били су: добитник златног кључа, лужичко-српски књижевник Гито Лоренс, Михајл Шпаер књижевник из Берлина. Из Барселоне, да се представи, дошао је Хосе Марио. Песму “*Ја сам нетко*” представила је Маја Перфивина. Ученике је задивила песма, а још више сазнање да ју је написала у својој петнаестој години. Поред песме “*Ја сам нетко*”, књижевница Перфивина представила је и своју песму “*Сањам*”. Тада су ученици били изузетно одушевљени сазнањем да песму “*Сањам*”, коју Марија Перфивина потписује као аутор, изводи и музичка група “*Индекси*”. Публика је певала са Маријом.

*“Само један живот имам,
И лудо га бацам,
Јер заволах једну жену,
Жену коју сањам...”*

Песник Војзер Дизел из Аустрије, представио је своју песму “*Пам*”. Цео програм шармантно је водила Вера Хорват и својим анегдотама улепшала атмосферу

на свечаности поводом 39. фестивала поезије Смедеревска песничка јесен.

Невена Миленковић 3/1

Напред, Јована

Удружење за друштвену историју *Euroclio* и Млади истраживачи Србије у сарадњи са *Eustori Histori Network* и *Koerber Stiftung* из Хамбурга и ове године организују наградни конкурс за ученике средњих школа под називом **Сусрети с прошлошћу**. Циљ конкурса је да кроз истраживачки рад ученици упознају ближу прошлост своје локалне заједнице и открију европске утицаје на њен развој. Истраживање је захтеван – дуготрајан поступак па ће учени-

цима бити обезбеђена помоћ и подршка професора, ментора. Позив за учешће на конкурс стигао је и у нашу школу. Ученици су о конкурс обавештени, али је озбиљно интересовање за учешће показала једино Јована Радосављевић, ученица 3/3 одељења. Она ће истраживати оснивање и развој смедеревске железаре. Радни наслов њеног рада: “*Железара - челично срце Смедерева*”. Храбро напред, Јована!

Рок за предају рада је 28. фебруар 2009.

* * *

Калупи не праве уникате.

* * *

Понашањем треба да управља разум, а не снага.

* * *

Што год је човек већи, све више види колико је мали.

* * *

Не ваља жељено проглашавати за стварно.

* * *

Од професора до директора

Бивша професорка наше школе, музиколог Милена Лазић, недавно је закорачила крупним корацима ка великим изазовима. Наиме, увек ведра, насмејана, пуна оптимизма, професорка наше школе постала је директорка Центра за културу Смедерево.

И поред свих својих обавеза, Милена Лазић је била љубазна да нас прими у своју канцеларију и прича са нама о свом новом, а помало и старом послу, плановима ЦЗК. И, ево шта смо успели да сазнамо:

- Најпре бих желела да поздравим вас представнике школе "Деспот Ђурађ" и школског часописа "Ђачко перо" и дођите увек да сарађујемо. Поздрављам, наравно, и све колеге, директора, ученике са којима сам јако лепо радила. Ви знате колико сам у школи покушавала да направим нешто креативно, лепо и добро у сарадњи са колегама и ученицима. Мислим да смо успели да на-

правимо неке помаке, не само што се тиче приредби већ и општег начина рада и деловања. Али обзиром на то да сам од јула на овом радном задатку, као директорка ЦЗК, усмерила сам све своје креације и амбиције на много шире планове.

 Реците нам нешто о значају ЦЗК за град и културу у Смедереву?

- Можда се нешто већ и видело. Наставила сам оно што су радиле колеге пре мене. Култура треба да буде на врху једног друштва. Сходно томе да доста тога зависи од финансија које нам усмерава Општина, културни живот се реализује и побољшава.

 Има ли неких новина и који су планови за даљи рад?

- Овде влада идеја да се поред културног живота да шанса свима који могу нешто да дају и принесу друштву, граду, почев од вас младих који се бавите уметношћу, доказујете се и зато имамо много нових школа. Имамо школу глуме која је почела са радом у новембру, глумица Анђелка Стевић већ ради са младима од 7 до 20 година, па и ви имате прилику да поправите своју културу говора, дикцију. Затим, ту је и школа плеса која ради сваке суботе, и поводом тога смо 28. новембра имали једно плесно вече, отворено и за све младе. Један сат имали смо бесплатан час салсе и аргентинског танга, а онда до поноћи дружење, игранка уз пиће. Организоваћемо овакве скупове чешће. Имамо школу оријенталног плеса, балетски студио који годинама успешно ради. Покушавамо да убацимо многе новине.

 Лето нам је било интересантно ове године јер је одржана манифестација "Културно лето". Шта нам можете рећи о томе?

- Од када сам овде, један од првих задатака је био "Културно лето" које смо назвали и "Мон Саре". Сваког викенда смо дава-

ли много садржаја на Тргу у складу са финансијским могућностима.

Каква је посећеност ЦЗК и који су концерти одржавани?

Директорка је врло прецизно набројала све културне активности у ЦЗК, од којих Ђ. П. издваја само неке.

Концерти: групе СТРИМ, КАЛИ, ЛЕБ И СОЛ, Тања Јовићевић уз пратњу бенда Рич бич. Смедеревци су могли да одгледају познати мјузикл "Брачни кабаре" (Мина Лазаревић и Марко Живић), и да чују мини концерт Катарине Гојковић у оквиру Лекарских дана. ЦЗК је учествовао у организацији "Смедеревске јесени" као и "Смедеревске песничке јесени", угостивши песнике из Немачке, Француске, Шпаније. Позоришта: гостовали су професионално Дечије позориште из Крагујевца ("Радознало слонче") и Позориште на Теразијама ("Два мириса руже"). Организују се изложбе слика и графика али и Фестивал цвећа на коме је учествовала и наша школа са професорком С. Аврамовић. У ЦЗК се приређују промоције књига као и богат филмски програм.

Имате ли у плану сарадњу са школама?

- Свака школа која организује приредбу у ЦЗК добиће бесплатну салу да прикажу своје садржаје, али за узврат очекујемо посећеност и куповину карата по

симболичним ценама. Било би добро да се то негује. Уместо да идете за Београд на представу, ми ћемо је довести овде.

Реците нам нешто више о свом раду као професор и упоредите га са тренутним. (Питање код саговорника изазива помало ироничан смех)

- Послови имају додирних тачака, мада је посао у школи био узан терен, некад и скучен у смислу да је кроз иглене уши требало пролазити да би се дошло до циља. Некад са мање разумевања, али на крају се види резултат. Разлике су велике у временском смислу, али за човека који хоће да ради никад нема довољно времена. Ово је много већа палета обавеза, много радим, од ујутру па и до поноћи као и викендом. Знате да сам радила у

Гимназији и Економској школи једно време. Желела сам да покажем да школа може да живи и другим животом, не само стереотипним. Ускоро ће светосавске приредбе, ту има много посла, јер уметност тражи време. Посао којим се сада бавим је културни менаџмент који ми лежи јер волим тај посао. Волим и школу, не одустајем. Можда се вратим једног дана, али у мојим годинама и у овом тренутку, мислим да је ово прави потез и трудићу се да оправдам поверење градске власти у сарадњи са свим људима. Хвала.

Разговор је протекао у најбољем реду, било је лепо сетити се школских дана са Миленом Лазевић. Иако је сада директорка ЦЗК, Милена Лазевић ће увек остати наша професорка!

А. Бајчић

Марина Илијашев

Матурантска

Школовања играју све дуже, а екскурзија је све мање. Одељена четвртог разреда после три године дочекала су да оду на седмодневну екскурзију. Због чега су морале да прођу године како

бисмо отишли на екскурзију, још се тачно не зна.

* Мени је екскурзија представљала одмор од наставе и упознавање нових места, нечег бољег што се у Србији не може видети. На тренутке сам помислио да се налазим у неком филму или да је све што види сан, а не јава. Посетили смо и Солун. На први поглед подсетио ме је на Београд. Булевари и разне мале улице са прегришт радњи и кафића лице су Солуна. Срећа па сам пио таблете против мучнине иначе не бих издржао пут.

* Наши другови из осталих школа у СД-у ишли су на екскурзије или не. Било нам је криво, али смо некако издржали, јер смо се надали да ћемо ићи у четвртој години.

* Када смо кренули чинило ми се да су професори били више напети него ми. Ипак, осмех и оптимизам су нас све време подсећали где све идемо.

* На почетку сваке нове школске године, говорило се о екскурзији. По-несени надом да ће се овај пут сакупити 70%, колико је потребно да идемо на екскурзију, маштали смо и данима причали само о њој, о тој чувеној, тако дуго прижељкиваној екскурзији. На крају бисмо се увек разочарали и остали у Смедереву...

* Једног дана је разредна ушла у учионицу, спустила на сто неке па-

Опет се показало да понашање ђака у школским клупама није мерило њихове зрелости и њиховог "огледала" ван школе, али је сигурно да томе доприноси и васпитно-образовни рад наставника и ученика и других органа школе.

Веома ми је драго што ова генерација прехранбених техничара ушла у завршну годину школовања не као скуп незаинтересованих појединаца какви су били у I разреду, већ као "друштво" са којим је пријатно водити дане (и ноћи), и што нам се за то указала прилика одласком на екскурзију.

Драгоцено је искуство, и за мене, а верујем и за моје ђаке, то што смо се међусобно "видели" у једном другачијем амбијенту и у другачијем светлу.

А похвале појединих наставника за њихов однос према раду почетком ове школске године говоре, такође, о њиховом великом "кораку напред" ка матури.

И да не заборавимо и три пекара који су се одлично уклопили у "друштво" и ја све ученике похваљујем.

Један одељењски старешина

екскурзија

пире, благо подигла главу, нежно се насмејала и рекла: "Децо, стигле су понуде за екскурзију!". Одушевила сам се, али сам и даље живела у страху да ли ће се пријавити задовољавајући број ученика, недостижних 70%.

* Било је лепо. Те вечери сам први пут у животу видела море, уживо. Осећај је био феноменалан, неописив. Није било никаквих проблема, професори су били задовољни нама, а и ми њима. Нашу разредну М. П. желим посебно да похвалим јер је била коректна према нама, договарали смо се о свему, није било ни једног неспоразума. Мислим да боље није могло да буде.

* Грчка је дивна земља. Својим знаменитостима, својом добронамерношћу, учтивостју чини да пожелите да јој се увек изнова вратите. Метеори, Делфи, Микена, Акропољ непоколебљиво стоје и сведоче о непролазности људског живота.

* Склопили смо нова познанства, видели дивне знаменитости, упознали грчку културу. Море, таласи, романтика су нас опијали у дивној свежини ветра. Оно што је већину ученика импресионирало су Метеори. Прави изазов, веште руке средњовековних монаха напревиле су светско чудо које заиста треба видети.

* Од почетка понашали смо се као да смо сви из остог одељења, заједно смо певали, смејали се, учили.

* Целе ноћи пред екскурзију нисам могао да заспим жељно чекајући јутро да кренемо у Грчку. Упознали смо ученике из Вршца, Београда, Гуче, Лазаревца. Дружење са њима било је феноменално.

Људи су били дивни према нама, осећао сам се некако испуњено и заштићено. Нико нас није погледао попреко, као што наши грађани то раде када виде странца у својој земљи.

* Професори никада нису били бољи према нама, па и сам директор. Буквално су нам све дозвољавали до одређене границе коју смо, додуше, сви успели да испоштујемо.

Није било инцидента што је и најбоља ствар па је самим тим по мом мишљењу и успела екскурзија.

* Презадовољан сам са професорима који су нас водили, својим одељењем са којим бих ишао и на крај света. Матурантска екскурзија је нешто што се доживи једном у животу тако да ће се кајати свако ко је пропустио прилику да иде.

За корак ближи свету

Школу је 5.11.2008. посетио тим господина Брајана Мек Грегора, генералног менаџера Обезбеђења квалитета у компанији U.S. Steel Serbia.

Гости из USS најпре су посетили час III-5, хемијских техничара који су изводили оглед - одређивање сумпора у угљу, користећи лабораторијско посуђе које је део донације школе. Господин Брајан Мек Грегор обратио се ученицима рекавши:

"Поштовани директоре, уважени професори и ученици школе, данас имам изузетну част да вам у име компаније USS уручим донацију, коју смо припремили за вашу школску лабораторију. Ова донација обухвата лабораторијско посуђе и прибор који смо издвојили из лабораторије Обезбеђења квалитета у компанији USS Serbia, а који во-

ди г-ђа Олгица Ђорђевић.

Ви сигурно знате да ми уназад више година радимо на пројекту 'Стварамо везе које трају' (ова донација је део пројекта помоћи школама у Србији, првенствено у Смедереву, Шапцу и Кучеву, јер ту раде погони компаније US Steel Serbia).

Ми смо до сада половну опрему за практичну наставу пре свега поклањали Техничкој школи, а сада са вама остварујемо још једну такву везу.

Школа 'Деспот Ђурађ' је ове школске године уписала нов образовни профил - техничар за заштиту животне средине - и то је пред наставнике и директора школе поставило задатак да комплетирају лабораторију за практичну наставу. Они су нам рекли да је жеља школе да популаризује овај, већ атрактиван образовни профил и наставу

што више приближи ученицима. Ми смо желели да им помогнемо у тим њиховим првим корацима, јер и те како познајемо значај екологије у савременом свету, а свесни смо још више њене улоге у будућности.

Верујем зато да ћемо имати још прилика да сарађујемо. А до тада нека вам ова опрема буде корисна на најбољи начин. Хвала вам."

Потом је читав тим разговарао са ученицима и упознао се са опремљеношћу хемијског и биолошког кабинета.

Наши гости били су љубазни и расположени да одговоре на неколико питања новинарске секције. А.Б. се обратила господину Брајану Мек Грегору на енглеском, представила свог другачије што је изазвало задовољство саговорника. Истакла је да је интервју намењен новом броју "Ђачког пера". Читав тим USS био је заиста одушевљен сазнањем да школа има свој часопис: "Ми смо чланови новинарске секције ове школе. У припреми је нов број часописа 'Ђачко перо', те бисмо волели да нам одговорите на неколико питања."

 Ово је прва посета нашој школи. Знате ли нешто о њој?

Б.М.Г.: Да, ово је моја прва посета вашој школи. Веома је пријатно. Атмосфера је јако лепа. Школа је пространа и заиста се осећам пријатно.

 Има ли радника у вашој фирми који су завршили нашу школу?

(На ово питање одговорила

је г-ђа Олгица Ђорђевић – руко-
водица сектора лабораторије.)

О.Ђ: Да! И веома су добри у
свом послу. Њихово знање и
практичан рад су се показали
одлично! Надам се да ћемо има-
ти још младих и тако успешних
људи у USS.

 Да ли и на који начин Вам се
можемо обратити за помоћ, об-
зиром на то да је овој школи за-
иста неопходна?

Б.М.Г: Баш сам сад хтео то да
кажем! Као што сам рекао, учи-
нићемо све што можемо. Даћу
вам своју визит-карту на којој
имате e-mail и остале контакте.

Веома смо захвални на дона-
цији коју смо добили. Она ће за-
сигурно обезбедити лепши, ква-
литетнији и бољи рад наших уче-
ника. Разговор је потом добио
општији и неформални тон, јер
смо желели да на дискретан на-
чин дођемо до више података.

 Како вам се допада Србија и
колико дуго сте овде?

Б.М.Г: У Србији сам већ пет
година. Испрва, нисам знао шта
ме чека! Али морам рећи да сам
се одушевио свиме што краси
ову земљу. Тврђава и природа
су божанствене!

 А шта је са Србима?

(Питање изазива смех!)

Б.М.Г: Такође све похвале! Ја-
ко сте пријатни, љубазни и дру-
жељубиви. Највише сам се изне-
надио када сам видео да већина
становништва говори енглески!

 Надам се да то значи да ћемо са-
рађивати и надаље?

Б.М.Г: Наравно! Договорили

смо се са директором и очекује
нас дуга сарадња.

 Хвала вам најлепше! Само да
знате да вас ускоро очекујемо и
морате опет доћи!

(Реченица поново изазива
смех код господина Брајана!)

Б.М.Г: Ако тако кажете... доћи
ћу сигурно, заиста се осећам при-
јатно због атмосфере у школи.

 У знак захвалности добићете
нови број наших школских но-
вина "Ђачко перо". Задовољство
је било упознати Вас и разго-
варати са вама. Пријатан даљи

**боравак у Србији, а ми се
ускоро поново видимо!**

Својим гостима и донатори-
ма захвалили смо се позивом да
присуствују Светосавској акаде-
мији, јер мислимо да је то најбо-
љи начин да стекну увид у ши-
роке спектре активности и ин-
тересовања наших ученика.

П.С. Редакцији "Ђачког пера" ово
је био први сусрет са представ-
ницима најзначајнијег предузе-
ћа у Смедереву. А.Б. и С.Б. ис-
тичу драгоцено искуство које
су стекли водећи овај интервју.

Наша заједничка молитва пред Господом Исусом Христом (последња недеља новембра)

Овде живимо, једнако сузом тугу
хранимо и бришемо, осмехом радост
будимо, темеље људскости човечанст-
ву љубављу градимо ти, он, она, ми,
они, ја..., сви ми, као зрачак, као зрно
у свемиру, у радости, у болу, у немиру.

Са сваком новом зором, са свет-
лошћу и лепотом сваког јутра новог
што нам Господ дарује, ја се са радош-
ћу будим што постојим поред најмили-
јих. Помолим се Господу за здравље и
топлину дома свог, а онда и за све бо-
лесне, за заувек уснуле, за несрећне и
за без сјаја очи неке.

Срела сам је једне топле јесени.
Ветрић се играо њеним увојцима пла-
вим. Њене очи биле су као небо, плаво
море, чисте као прва љубав, као роса
што се зором рађа. И нежне, али тугом
обојене. На њој капутић и ципеле -
давно истрошени. Слика детета које
живи у забраву.

Тихо је изговорила име као да бо-
ли. Рекла је да њен дом небо, а храна
љубав њене напаћене мајке. И још да
никог немају, и да им се нико не нада.
Рекла је да зна само за тугу и отишла

незнано куда. За њом је остао мирис
јесени и мирис несреће.

Улицом којом је отишла потекла је
река питања која одговоре траже. Где
је правда за све? Где су топлина и љу-
бав за децу сву? Зашто су глад, јад и
бол нечије јутро, дан и сутра?

Беспомоћна сам да покренем свет,
али хоћу гласно свима да кажем: "Про-
будите се ви, људи мали! Да не бисте и
ви били у болу и у радости сами, иза-
ђите из живота својих, спасите душе
своје, помозите људима другим, и де-
ци која једино знају да постоје.

У молитви пред Господом јединим,
једно будимо и молимо се за оне који
боље сутра немају, чак и за немило-
срдне што се за пустош над другима
спремају".

Молитвом љубав будимо, тужном
наду дарујмо, сиромашу новчић удели-
мо, несрећној деци осмех вратимо, јер
сви смо ми зрно у свемиру, у радости,
у болу, у немиру.

Молимо се пред Господом да буде-
мо људи!

Катарина Ковљанић, 1-5

Јесен стиже, дуњо моја (на Економији)

Јесен буди различита осећања, како у човеку, тако и у природи која га окружује. На нашој Економији, где одрађујемо практичну наставу, јесен мења све.

Јесен, киша и хладноћа.

Нико се њој не радује, ни Шарко, ни козе и овце, ни коњи. Ученици ипак раде на економији, заливају младе биљке, спремају храну за животиње, припремају земљиште за одгајање многих култура, обављају послове који могу бити понекад и узбудљиви. Другари из одељења, и из школе, труде се да улепшају на најбољи начин место свог рада. Чистимо опало лишће, окопавамо јагоде, вишње и пластенике.

Није то тако тешко, када видиш иза себе чистији и уреднији простор. Јесен је сада дубоко присутна у нама, у сваком делу

Економије, у свакој гранчици, у сваком опалом листу.

Небо је уснило оловне и тешке снове, док пси обилазе потоцић на који овце и козе после паше долазе да пију воду. Сунце лагано умире и све је тмурно и хладно.

Једина која остаје после свега јесте стара трешња која стоји на врху, тихо шапуће свом сувом лишћу о животу “као да је сама усред свемира”.

Али, није све тако црно, после кише увек дође дуга и после јесени и зиме долазе бољи и лепши дани за све нас. Кад-тад, роде ће се опет вратити...

Палић Марија 3/4

Проћи ће... то је само јесен!

Шта то јесен буди у становницима овог града? Буди или успављује? Не знам. Да ли само ја примећујем празнину на замишљеним лицима?

Петак. Час историје, па још последњи. Једино што сам чула на том часу било је "Рим у доба царства". Наслонила сам се на радијатор гледајући кроз прозор. За крај тог часа мени је одавно звонило. На углу поред "Снупија" пристајали су аутобуси, један за другим, "Ласта", "Југопревоз", "Цветковић". Гомила људи одједном преплави тротоар. Неки трче, неки журе, неки увелико касне, а неки нису ни знали зашто ходају тако брзо. Обучени у зимске јакне са истим изразом лица, уморним и празним. "Шта им је", запитала сам се на тренутак. Па јесен им је, наравно. Гужве није било само на тротоару. Од "Краљице" до Зелене пијаце колона нервозних возача који једном руком држе волан, а другом доручак или телефон, или притискају сирене. И њима је јесен.

Из дубоке замишљености и анализирања пролазника пробудило ме је звоно. Коначно. Зграбила сам торбу и журно изашла напоље. Било је ледено. Закопчала сам јакну и кренула према тргу. Умешала сам се у

масу нерасположених ученика, чија смена тек почиње и оних мало мање нерасположених, чија се управо завршила. "Колико је сати, девојко", питао је смрзнути господин који продаје половне кожне јакне на тротоару код "Точка". "Пола два", одговорила сам. Одушевљава ме воља са којом тај декица сваког дана долази ту, иако скоро никада ништа не успе да прода.

Сишла сам до Трема. Сада знам да су ме кестенови тамо привукли. Кад сам код кестења, у Лондону их продају ољуштене, у Риму на комад, у Цириху добијете две кесе, да не бацате отпатке по улици... А код нас их добијете стручно увијене у новине, шест комада за сто дина-

ра, од којих су бар два трула. Чак ни музика уличног свирача није успевала да орасположи оболеле од јесени. Села сам међу уморне, нерасположене, остављене, болесне, тужне, бесне, незаинтересоване, на аутобуској станици и била једна од њих. А онда је дошао и аутобус, путујуће позориште са мноштвом живописних ситуација. За мале паре добијате карту за "вози Мишко шоу". Главни ликови су углавном иста лица са којима се гурате сваког дана.

Све је било некако нормално. Још један обичан дан. А ипак је нешто недостајало. Да ли то и мене хвата јесен?

Невена Јовановић 1/6

СПОРТ

На Општинском првенству у кошарци за мушкарце 1992. и 1993. годиште одржаном 7. новембра 2008. године у Техничкој школи екипа наше школе стигла је до финала. У завршној утакмици Гимназија је била боља и наши момци су заузели часно 2 место.

Екипно треће место је био највиши домет наших ученика на Општинском првенству у стоном тенису одржаном 16.10.

2008. године у основној школи "Јован Јовановић Змај".

Појединачно се најбоље пласирао П. Животић 3/8 заузевши такође 3. место.

Традиционално наши атлетичари учествују на кросу РТС. Ове године прво место било је резервисано за наше ђаке и у Инђији и у Јагодини. У трци омладинаца на 1500 метара најбољи Слободан Станковић, 4/4.

Школа као манастир – лаж или истина

Млади у току развоја морају да доносе неке важне одлуке. Једна од таквих одлука је избор занимања, па самим тим и избор школе у којој ће стећи неопходна стручна знања. Први такав избор је на крају осмогодишњег школовања када је већина ученика осмих разреда пред дилемом шта даље. Како најчешће немају јасне ставове о својој будућности, а ни довољно информација, они су упућени на помоћ родитеља, наставника, па и на искуства старијих другова. Ово последње је за њих чак и пресудно.

Након квалификационих испита, рангирања и доласка у нову школу они могу да суде о својим изборима. Тада имају и неке одговоре у вези са својим очекивањима. Какви су њихови судови и да ли су испуњена њихова очекивања, истраживали су новинари нашег школског листа. Они су спровели анкету са ученицима 1/7, 1/2, 1/9, који су одговорили на следећа питања:

- Шта сте чули о школи пре уписа?
- Зашто сте уписали ову школу?
- Шта сада (после тромесечја) мислите о школи?

Како је бити првак ТТПШ "Деспот Ђурађ"?

Након обраде података које су урадили чланови социолошке секције дошло се до, чини нам се, важних сазнања. Шта су то показали резултати анкете?

Највећи број одговора на прво питање садржи изјаве следећег типа: строги професори, тешко је, строга је дисциплина, школа као манастир, хигијена у школи на високом нивоу, добри професори, и добра школа у целини. Занемарљив број изјава био је: одвратна школа, школа наркомана, школа лудака и поправни дом.

Неколицина испитаника је одговорила да ништа нису чули о школи (сматрамо – нису се ни распитивали).

Преовлађујући одговори на друго питање су: због броја освојених бодова (сматрамо - то није била њихова жеља), и зато што сам изабрао/ла и допада ми се смер који сам уписао/ла: однос између ова два типа одговора је 50:50%.

Било је и одговора који показују да су неки изабрали ову школу због другарице, девојке или зато што је школа на добром месту (близу куће).

Одговори на треће питање ће вас можда изненадити. Општи

утисак о школи код већине испитаника је да школа није лоша. Подељена су мишљења у вези са строгошћу професора. Половина испитаника сматра да су сви професори строги, али да то и није тако лоше, док друга половина сматра да нису. Било је и оних који о школи мисле све најбоље, да је ова школа лакша од других, као и да има мало добрих професора. Поново, већина испитаника сматра да је дисциплина веома строга, мада сада нису користили квалификације "као у манастиру". Подељени одговори су присутни као и код последњег питања. Половина испитаника каже: супер, лепо, добро је у улози првака, док другој половини уопште није лако у овој улози. Понекоме је "чудо" (сматрамо - није се још освестио), или занимљиво (сматрамо - освестио је неке нове сфере свог живота). Издвојили смо један одговор: "Затвор". Просудите сами о чему се ради.

На крају, уместо коментара, ми вам постављамо два питања:

Да ли сте задовољни школом коју сте уписали?

Да ли вама школа личи на манастир?

Социолошка секција

Наше мало школско двориште

Седим са својим другарима у учионици која одише мирисима цветних поља, у којој смо сви као један, помно пратимо час математике који мнооого волимО. Тешка срца дочекамо крај часа и велики одмор.

Ученицима је неопходан простор где ће задовољити своје потребе. Зато постоји оно наше мало школско двориште и тзв. пушионица. Како је тамо лепо! Просто пожелите да не излазите из школе, да у њој останете цео дан и гледате у делиће плавих облачића, који су толико велики да се из школског дворишта види само плава боја, никада ни сунца ни месеца. Ваљда са нашим срцима расту и облаци. А када је лепо време и када педесетак ученика уђе у наше пространо и дивно двориште (тзв. пушионицу), сви се стиснемо једни уз друге и скоро делимо дим цигаре, наравно - зато што се много волимо! Директор се страшно брине о нама и нашем здрављу. Да, да можда ви то не видите или мислите да није тако, али како би било другачије када у овој школи љубав и мир цветају као мајске руже. Када је време малог одмора, ми једва дочекамо да видимо и осетимо

ону свежину којом одише наше мало школско двориште. Ах, они зидови... просто да се човек запита: "Шта ли је иза њих?". И таман када уђемо и почнемо да се препуштамо чарима тог малог раја, директор теткицама изда наређење да се рај затвори. Наравно да је то ради нашег здравља и због бриге да се случајно не наруши хармонија и лепота у нашем дивном школском дворишту. А ми никада не бисмо, Боже, сачувај, поломили део клупе, ни случајно бацили пикавац у траву, тј. наше саксије које одишу дивљином. Ух, а тек кад изађемо испред школе! То је тек за хвалу! У том делу школског дворишта имате ути-сак да сте звезда свих улица у граду! Још ако су девојке мало боље и атрактивније обучене, толико вам импонује када возачи, није битно чега, једва баце срамежљиви поглед на вас, не смејући ништа да добаце, наравно, због јаког обезбеђења у школи. Често, баш често пролазе и верни радни грађани из Комуналца. Када они прођу и занесу вас оним мирисом благог поветарца који потиче из скоро свих контејнера, не можете а да се не осетите (срећни). По неки

комуналац застане, љубазно подигне руку, насмеши се тако да се види онај златни зубић, који озари лица попут сунчеве светлости. Неки ученик чак и започне конверзацију са њима, распитујући се како су, да ли им је добро плаћен посао. Заиста, најужим се при самој помисли како љубав и слога цветају и у нашем школском дворишту.

Зато имамо једну поруку за све школе које имају она велика школска дворишта са клупама од лакираног дрвета, теренима за баскет, фудбал и одбојку, са свим осталим безазленим стварима за нас младе: није битна величина, можете седети и на минус 10 на плочнику и да вам је све опет дивно, чак и ако због хладноће бетона заглавите болницу - није ни то важно! Све ће бити предивно док год буде љубави и осмеха које нам пружа наше мало школско двориште!

А шта каже Министарство просвете?

Александра Бајчић 4/2

Ђак у души

Дугогодишњи и веома успешан рад професорке хемије Слађе Стојановић, навео нас је да урадимо овај интервју са њом. Наравно, професорка доста времена проводи у школи, тако да смо чак и овај разговор обавили у хемијском кабинету између два часа.

 Шта мислите, због чега смо за интервју одабрали баш Вас?

- Вероватно због такмичења и резултата.

 Разлога, повода и мотива је много: дугогодишњи рад у школи, мишљење које ученици имају о Вама, учешће на такмичењима и остварени резултати. Реците нам нешто више о такмичењима и резултатима.

- На прошлогодишњем Републичком такмичењу смо освојили 1. место, заиста смо се прославили. Сваке године се одржава Републичко такмичење и ми увек учествујемо, већ 13 година ђаци постижу успехе. Најслабији пласман био је 9. место у Суботици, али била је и велика конкуренција, око 30 школа. Такмичење се састоји из два дела, практичног и теоријског. Практични део раде сва три ученика, која чине екипу. Наши су увек на самом врху, освајају максималан број поена што значи да им ми дајемо заиста добра знања. На теоријском делу много се вежбају задаци и онда се покаже знање радећи самостално.

 Анкета је показала да ђаци више цене практичан рад. Ко-

лико је то добро и исправно?

- Деца су у праву, јер хемија је експериментална наука, све што се каже је сувопарно и не значи много док се не потврди у пракси. Гледали смо и филм, посетили Гимназију где је било интересантних огледа под називом "Хемија или магија" и ђацима се то баш допало.

 Да се вратимо мало у прошлост. Како вам је било на почетку рада, без кабинета и средстава за рад?

- Ми смо некако импровизовали, доносили материјале од куће и радили вежбе, ни мало није било једноставно. Међутим, сада смо опремили кабине-те, нешто смо добили од Гимназије, U.S. Steel-а и то доприноси бољем квалитету, раду и знању ученика. Долазе разни ученици са различитим интересовањима, некада се деси да откријемо праве таленте и мислим да је ова генерација надарена за хемију. Вероватно ће ићи у Петницу и врло је лако препознати кад ученика нешто занима и уз рад успех је загарантован.

 Поменули смо да имате дуг стаж иза себе. Колико дуго радите овај посао?

- Радим већ 30 година. У почетку сам путовала за Смедеревску Паланку и мислим да су наша деца боља и од деце из Београда.

 Школа је уписала нови смер - техничар за заштиту животне средине. Реците нам нешто више о самом смеру и ученицима који су уписали овај смер.

- Дошла су добра деца, видим да се интересују за хемију, за додатну наставу се пријавило чак њих седморо, што није био случај до сада. Хоће да оснују и секцију, да се баве тим стварима јер нама Железара колико доприноси, толико и штети нашем здрављу. Деца су заинтересована и да иду до болнице и распи-тају се колика је стопа обољења, да ли се нешто мења. Спремни су за сарадњу, траже податке и то је јако похвално.

 Знамо да сте члан Фонда за младе таленте. Шта можете рећи о томе?

- Да, ја сам у Управном одбору тог Фонда, оснивач је Скупштина општине и Фонд сваке године расписује конкурс за доделу помоћи, али у правилнику стоји да ученици морају имати просек 5.0, студенти 8.5. Наши ученици, на жалост, нису испунили те услове, али има доста студената који имају висок просек и из године у годину се тај број повећава. Има талентоване

деце у Смедереву.

 Упоредите знања ученика на такмичењу и у школи.

- Они који иду на такмичења морају имати мало више знања зато и иду на додатни рад. Ако се деси да добију задатак који превазилази знање које они имају, питамо због чега је то тако и добијемо одговор да управо зато постоји додатна настава. Зато ми сада ђаке спремамо као за пријемни. Наши ученици постижу заиста добре резултате. Били смо и четврти (а то је најнезахвалније место, јер се прва три награђују), два пута трећи, а прошле године први. Знање је променљиво, зависи од генерација, мада смо на првом тромесечју приметили да је успех заиста добар. Ја сам задовољна, волим рад, ред и успех.

 Ви се и сада не осећате баш најбоље, али ипак сте дошли на посао и одвојили време за овај разговор. Одакле Вам енергија? Помаже ли ведар дух?

- Волим да радим са децом. Од малена сам знала шта ћу да радим. Волим да радим и задатке, волим те изазове.

 Кратко - Ви сте ђак у души!

- Да, може се тако рећи.

 Хвала на овом пријатном разговору. Желимо вам много успеха на даљим такмичењима!

По професоркиним речима, рад, ред и воља дају успех! Наш часопис *Ђачко перо* у име свих ђака ове школе честита ученицима на оствареним резултатима.

А. Бајчић

Чекање

Улазим у собу испуњену светлом, а тако хладну. Неки озбиљни људи седе за столом са моје десне стране. Лица су им сува, испијена, непријатељска.

Али, он је сјајан, елегантан, весео. Стоји мирно и чека ме. Лагано додирујем глатке дирке, започињући сонату. Узвраћа ми чистим и продорним звуком. Огледам се на храстовини премазаној лаком, дишући дубоко.

Милујем старе, пожутеле дирке у ритму давно научене мелодије. Ноћима сам преживљавала сваки трен овог дуго чеканог дана.

Последњи акорд прожео ме је својом дубином, задрхтао. Страх од оног што следи није могао више да се крије иза Бахове музике. Устала сам и натерала себе да их погледам. Али на одговор сам морала да сачекам.

Дани испуњени надом, ноћи затамњене кошмаром. Неки озбиљни људи сувих лица смеју ми се у лице, надвијам се над

животним понором, а свуда око мене ноте, не могу да их ухватим у ковитлацу. Он стоји сам, сјајан и свира неку злочесту композицију.

Вечност је прошла док није стигло писмо пресуде. Страхом укочени прсти повлађују мојој несигурности и одлажу најзначајнији тренутак у мом животу.

Први прочитани редови по капани су сузама среће. Примљена сам! То сазнање се споро разливало мојим телом док сам се навикавала на то да сам сад студент.

Али, кад једном отвориш круг чекања, никад га више не затвориш. Нека нова надања, препреке, чекања испуне ти ноћи страхом и дане чежњом. Можда су чекање и кругови смисао живота. Ко не уме да их отвори, као да није ни живео. Ко једном спозна снагу у том чекању и трагању, може се с њима изнова носити.

Марија Станковић 4/1

Пред нама су новогодишњи и божићни празници,
дугоочекивани распуст - време за славље и неславање.

Уживајте у зимским чаролијама!
Срећна Нова година и вама и нама!

Ђ. П.

